

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Remedia contra Superbiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

lentiam tuam, in virtute, scientia, dignitate & fama; in ordine ad Dei gloriam, proximorum salutem, vel propriæ famæ tutelam. Qua ratione viri sanctissimi se laudârunt, ut Paulus Apostolus 2. Corinth. 11. integrum Catalogum laudum suarum composuit, dicens: *Hebræi sunt, & ego. Israëlita sunt, & ego. Semen Abraham sunt, & ego. Servi Christi sunt (ut nimis sapiens dico) plus ego.*

Quod si autem talis appetitus inordinatus sit, & ad finem indebitum, scil. solam propriam complacentiam erit sanè peccatum, non tamen per se grave, utpote excessus in re indifferenti, per accidens tamen peccatum grave, aut etiam mortale erit. I. Cum prædicta superbia, vana gloria jactantia &c. conjuncta sint cum gravi contemptu proximi, ut si superbiendo de tua excellentia, aspernes, ac reprobes vilem proximi statum, quasi complacendo tibi in ejus vilitate. II. Si conjuncta sint cum gravi damno proximi, ut si jactes te magnum Doctorem, Concionatorem, Juristam, Medicum &c. cum detrimento aliorum Doctorum &c. III. Si sint causa aliorum peccatorum, res nimis nota. IV. Si fiant ad malum finem, cum scandalo, vel alio modo ex iis, quibus veniale fit mortale juxta dicta sup.

Remedia contra Superbiam.

216. **C**onfessarius jubeat sæpe perpendere, quam abominabilis sit Deo superbia. Id colligere poterit tum ex S. scriptura, ubi dicitur, *abominatio est Deo omnis arrogans.* Tum ex SS. Patribus: ex quibus S. Chrysost. dicit. *Nihil longius*

gius ab amore abducit, nihil tam facile in gehennam intrudit, quam superbia insania: tum ex pœnis, quibus Deus superbos castigavit præcipuè Luciferum, Pharaonem, Nabuchodonosorem, Holofernem, Aman, Clericum, qui fulgureo ense percussus est, quia falsam dixit sententiam illam: *omnis qui se exaltat, humiliabitur*: Simonem de Torniaco, qui, quia scientiâ suâ nimium inflabatur, horribili plagâ percussus est, & omni scientiâ privatus; & tandem Eremitam illum, qui in agone constitutus latroni sese prætulit, & damnatus est; ut legitur in *Exemplorum speculo* d. 5. Ex. 9. Tum denique ex genere furti, quod committit: furatur enim Deo rem pretiosissimam, quam soli sibi reservavit (alteri enim inquit, gloriam meam non dabo) furatur summo Regi ac Domino, furatur inspicienti, furatur rem sacram & ad solum Deum pertinentem, furatur post veniam non semel, sed sæpius concessam.

II. Jubeat meminisse; quid fuerit, quia sperma fœtidum; quid sit, quia vas stercorum, & quid futurus sit, quia esca vermium. Hoc remedio Angelus Liffardum à superbiæ tentatione liberavit, ut videre est in *cit. speculo Exemplorum* d. 6. Ex 27.

III. Indaget causas superbiæ, & ostendat, quàm exiguam habeat causam inde superbiendi. Hinc si ob divitias superbiat, quærat ipsum, an putet eum justè superbire, cui Princeps quæstoris vel thesaurarii officium comitteret? vel qui jam laqueum in collo haberet ad suspendium, subeundum? vel cui cum aliis per lutum incedenti plus luti & for-

didæ terræ adhæreret? vel qui præ aliis difficilem
 aditum ad aulam Regiam, & beneficia ibidem ca-
 pienda haberet: atqui hæc omnia, ut ex S. scrip-
 tura colligitur, divitibus accidunt. Incidunt enim
 in laqueos Diaboli, & in multa nociva desideria,
 quæ homines mergunt ad interitum, & difficile
 ipsis est introire in Regnum Cælorum. *Si ob for-*
ma elegantiam superbiat, quærat, an putet justam
 causam superbiendi esse, si vas stercoreum pulchro
 colore, aut vestibus pretiosis ornetur? aut si se-
 pulchra, quæ intus plena sunt fætoe, & ossibus
 mortuorum, exterius eleganter depicta & deal-
 bata appareant? atqui his vasis & sepulchris for-
 mosi similes sunt. Huc poterit fæditas Isabellæ
 Reginae Hispaniæ demortuæ conducere, quæ S.
 Borgiam Ducem Gandiæ movit, ut deserto mun-
 do Religionem ingrederetur. *Si ob scientiam quis*
offeratur, quærat illum, an judicet, eos Concio-
 ratores vel Professores meritò superbire, qui to-
 tam concionem vel lectionem de verbo ad ver-
 bum ex alieno auctoris libro descripserunt & pub-
 licè declamârunt, vel dictârunt? atqui omnis
 scientia humana ex libro increato sapientiæ divinæ
 desumpta est. Aut an judicet, eos populos, qui-
 bus sol citius oritur, aut qui lumine ab alio accep-
 to, iterum lumen illud alteri communicant, me-
 ritò se aliis præferre? tales autem sunt homines
 docti, qui illam duntaxat scientiam habent, &
 aliis tradunt, quàm à Deo acceperunt; suadeatur,
 ut legatur ex Thom. Kemp. l. 1. c. 2. illa sententia præ-
 ceteris perpendatur: *quantò plus & melius scis, tan-*
to gravius inde judicaberis, nisi sanctius vixeris. Si ob
 digni-

digni-

dignitatem superbiat, quærat, an Caminòs meritò superbire putet ex eo, quòd altiores sint reliquæ domus partibus? aut actorem in Comædia, si mutatis vestibus personam Principis agat; an navis à tempestate & fluctibus liberior sit, si speciosum Aquilæ aut victoriæ Titulum habeat? an major sit dignitas apud Mendicos (quales sunt omnes homines) in honore & æstimatione esse, quàm apud Deum? Hæc omnia autem videbit in Magnates convenire. Adde, quòd honor, qui illis exhibetur, non referatur ad illorum personam secundum se spectatam, sed quatenus Deum repræsentant. Unde dicere sibi deberent, quòd quondam Agasimulo Isidis Dææ statuam portanti, &, quòd homines coram se in genua procidere videret, superbiens, latus ejus baculo tundens dixit: non tibi, sed Isidi honor iste defertur. Si denique ex Sanctitate oritur superbia, quærat, an is, qui centum millia Trecentorum deberet Principi, & unicum tantum obolum solvisset, meritò superbiret? atqui si omnes actus sanctorum eliceremus, nec obolum quidem solvissemus, juxta ipsius Christi testimonium dicentis: cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite, servi inutiles sumus. Item quærat, an qui ex mille constructionibus, unam tantum sine solæcismo fecisset adolescens, meritò superbiret? atqui eodem modo, ex mille nostris operibus vix unum navo caret.

Ultimum ac præcipuum sit illud Christi Crucifixi hortamentum: *discite à me quia mitis sum & humilis corde.*